

POSUDEK OPONENTKY

Student: Michal Bartoš, BBus

Název práce: „Případová studie funkčnosti participativní demokracie na příkladu vzniku obchodního centra v Praze 7“

Oponentka: PhDr. Tereza Pospíšilová, PhD.

Rok: 2016

Hodnocení: Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím velmi dobře (13-15 bodů).

Diplomová práce M. Bartoše se věnuje situaci kolem výstavby nového obchodního centra Paláce Stromovka na Praze 7. Zaměřuje se na jedné straně na dopad výstavby na dopravní zátěž a emise CO₂. Na druhé straně se práce věnuje možnostem participace občanů na rozhodování, jak obecně jejich městské části, tak v konkrétním případě výstavby obchodního centra (dále OC). Kromě toho práce obsahuje zasvěcený popis konkrétních reálií případu a jeho situovanosti do kontextu městské části Praha 7.

Práce v teoretické části důkladně popisuje základní zvolené pojmy (část 3. 3. ale mohu posoudit jen v omezené míře). Výběr literatury není široký, ale student prokazuje velmi dobré zvládnutí potřebných konceptů. Pro zvolené téma bych však uvítala méně literatury o základech demokracie a více literatury, která by umožnila v empirické části analyticky zkoumat „funkčnost“ participativních prvků ve studovaném případě, což je hlavní téma práce.

Volba výzkumného designu případové studie je vzhledem k cílům práce vhodná. Otázku *fungování* participativní demokracie při výstavbě OC bychom nejlépe zodpověděli zkoumáním dynamiky celého procesu, tzn. vývoje událostí a zapojení občanů v čase. Případová studie totiž (na rozdíl například od průzkumu) výborně umožňuje zachytit procesy, což zde student téměř nevyužil. Další výhodou případové studie je možnost kombinovat různé zdroje a typy dat, ale i to je v práci využito jen částečně. Prakticky jediným zdrojem dat k otázce participace jsou zde rozhovory s občany. Analýza dokumentů a případně rozhovory se současnými nebo minulými zastupiteli by umožnily zkoumat vývoj případu a určit momenty, kdy se uplatnily prvky participativní demokracie, případně uvažovat o tom, jak moc byly „funkční“. Analýza rozhovorů v DP probíhala formou kvantitativní deskripce (kde bych u 25 případů spíše než procenta uvítala frekvence; v situaci, kdy 4% jsou 1 člověk, jsou totiž procenta zavádějící). Úryvky z rozhovorů plní funkci příkladů, ilustrací. Ke kvalitativní analýze rozhovorů tedy vlastně nedošlo, což je škoda.

Struktura práce je dobrá. Sporné je však zařazení popisu metodologie výzkumu (tedy částí 3.6-3.8) do Teoretické části. Mohla jim být věnována samostatná část. Také vydělení části 3. 7., která je velmi krátká, není vhodné (tematicky by patřila k části 3.8.1).

První cíl práce – zhodnotit potenciální zátěž v důsledku vybudování OC na Praze 7 – student naplnil výborně. Srovnává situaci s dalšími dvěma podobnými centry a, nakolik mohu posoudit jeho výpočty emisí, zdají se logické a správné. Druhý cíl práce, tedy fungování participativní demokracie, byl splněn jen částečně. Zvolený typ dat, způsob jejich analýzy a vynechání vývoje případu důkladně zodpovězení ani neumožňují. Práce jako celek však působí velmi dobře. Obsahuje seznamy grafů, obrázků, tabulek i další formální náležitosti. Styl vyjadřování je přesný a srozumitelný, což oceňuji. Diplomovou práci jsem četla se zájmem a celkově na mne působila jako věrohodná a přesná výpověď o vybraných aspektech zkoumaného případu.

Konkrétnější připomínky:

Student uvádí výběr vzorku také dle profesí (s. 54), ale v tom případě postrádám použitou typologii profesí.

Na s. 55 student uvádí, že vzorek je reprezentativní, ale k tomu bychom potřebovali vědět, jak odpovídá zastoupení vybraných znaků ve vzorku jejich rozložení v populaci (občanů P7). Zde uvádí jen zastoupení mužů a žen; až později v textu najdeme i srovnání dle vzdělání (tabulka 8); chybí srovnání dle věku.

Při výběru vzorku by šlo zvažovat ještě další hlediska, která jsou přímo relevantní pro zkoumané téma (šlo by tedy o prvky účelového výběru), a to (a) lokalita na P7, kde respondent bydlí – ve vztahu k lokalitě, kde má vzniknout OC; (b) druh zainteresovanosti na stavbě OC (např. malý obchodník na P7 bude mít vztah konkurence apod.). Zde jde ale spíš jen o námět a doplnění, než o výhradu k práci.

Ve vzorku nejsou lidé se základním vzděláním. Student vysvětluje proč, ale chybí mi zde reflexe toho, jaký specifický problém má tato kategorie občanů ve vztahu k participaci na rozhodování obecně.

U hodnocení dopravní situace a parkování bych uvítala rozdělení podle toho, zda respondenti mají či nemají auto (s. 69-70).

Ptát se obyčejných občanů na názor ohledně velikosti emisí CO2 není správné. Jde o odbornou otázku, většina lidí pravděpodobně ani neví, že se to měří na kilogramy. Takové odpovědi jsou potom jen hádání.

Otázka na to, zda je situace v zapojení do rozhodování lepší než dříve, je nespolehlivá; chtělo by to specifikovat rovnou pro všechny respondenty stejně, co se tím „dříve“ myslí.

Mezi respondenty bylo asi 40% signatářů petice proti OC. Student to komentuje tak, že je to vysoký podíl. Zajímavé by bylo zjistit podíl signatářů petice na počtu obyvatel Prahy 7 celkově a oba podíly porovnat. Tím bychom možná zjistili, že je opravdu podíl signatářů mezi respondenty nadsazený (což má potom souvislost s jejich hodnocením OC atd.)

Drobnosti:

- Popis role hlavy státu je již zastaralý (s. 4), nereflektuje změnu, k níž došlo přímou volbou hlavy státu.
- COV dnes již není na Masarykově univerzitě, ale na naší fakultě (s. 11).
- Namísto „World Cafe“ by asi mělo být „Work Cafe“ (s. 12)?
- Dovědět se o plánu na vybudování OC z „vlastní zkušenosti“ je zvláštní a chvíli jsem přemýšlela, co se pod tím skrývá. Z textu potom vyplývá, o co jde, ale asi přesnější by bylo z „vlastního pozorování“.

Datum a podpis oponentky:

Tereza Pospíšilová

30. 8. 2016